

POLITYKA JAKOŚCI, PROJEKTOWANIE, ZATWIERDZANIE, MONITOROWANIE, PRZEGLĄD I DOSKONALENIE PROGRAMU STUDIÓW

Kompetencje i zakres odpowiedzialności w szczególności władz Uczelni i Wydziału określa Statut, Regulamin organizacyjny (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_76_2019.html), następnie Regulamin studiów (<https://bip.ujk.edu.pl/webujk/225>) i zakresy obowiązków poszczególnych pracowników. Sprawowanie nadzoru merytorycznego i organizacyjnego nad kierunkiem studiów na poziomie Wydziału odbywa się w następujący sposób: Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia, zastępca dyrektora instytutu ds. kształcenia. Nadzór administracyjny sprawują: pracownik administracyjny z Sekcji Obsługi Dydaktyki przypisany do kierunku oraz pracownik administracyjny Sekcji Obsługi Studenta przypisany do kierunku.

Celem polityki jakości są dwukierunkowe starania – z jednej strony zmierzające do zapewnienia edukacji na najwyższym poziomie, tak aby absolwenci WH posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne cenione na rynku pracy, z drugiej zaś dostosowanie kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społecznego i stała aktualizacja i doskonalenie programów studiów. Jest to zgodne z głównym celem polityki zapewnienia jakości kształcenia UJK, jakim jest wspieranie działań ukierunkowanych na osiągnięcie wysokiej konkurencyjnej na rynku edukacyjnym pozycji. W rozumieniu UJK „jakość” odnosi się w dużej mierze do realizacji oczekiwań kluczowych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wdrożenia mechanizmów, które minimalizują odchylenia pomiędzy oczekiwaniami a rzeczywistymi rezultatami pracy.

Doskonalenie jakości kształcenia oraz nadzór zapewnia Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu kształcenia, obejmuje działania na rzecz doskonalenia programów studiów, uwzględnia w szczególności sposób weryfikowania efektów uczenia się na wszystkich kierunkach, formach i poziomach studiów wyższych, uwzględnia ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, uwzględnia oceny dokonywane przez studentów i absolwentów studiów po zakończeniu danego cyklu kształcenia, uwzględnia opinie nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, uwzględnia wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni, uwzględnia potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia działają: Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia (UKK), Wydziałowe komisje ds. kształcenia (WKK). W ramach UKK działają: Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia się, Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrzny Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Zespół ds. Kadry Dydaktycznej i Procesu Kształcenia. Na poziomie Wydziału działają natomiast: Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK), Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (KZJK) powołane dla wszystkich kierunków studiów oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale.

System jakości kształcenia jest uregulowany poprzez następujące akty prawne:

1. Uchwała Nr 245/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 31 października 2019 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/uchwala_nr_245_2019.html).

2. Uchwała Nr 263/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 19 grudnia 2019 roku zmieniająca Uchwałę Nr 245/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 31 października 2019 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/uchwala_nr_263_2019.html).

3. Uchwała Nr 129/2020 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 24 września 2020 roku zmieniająca Uchwałę Nr 245/2019 z dnia 31 października 2019 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/uchwala_nr_129_2020.html).

4. Zarządzenie nr 206/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28 września 2020 roku w sprawie powołania składu Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_206_2020.html) z późniejszymi zmianami.

5. Zarządzenie Nr 113/2019 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia, wydziałowych komisji ds. kształcenia/komisji ds. kształcenia w filiach oraz zespołów działających na poziomie uczelni i wydziałów/filii w ramach Wewnętrzny Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_113_2019.html).

6. Zarządzenie nr 2/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 8 stycznia 2020 roku w sprawie określenia zasad wprowadzania procedur obowiązujących w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_2_2020.html).

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów obowiązujące od roku akademickiego 2020/2021 są uregulowane następującymi przepisami:

1. Zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_22_2020.html) z późniejszymi zmianami.

2. Zarządzenie nr 127/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 17 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w

Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_127_2020.html).

3. Procedura tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów (WSZJK-W/1) – https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/pr.WSZJK-W-1_TWORZENIE-I-ZAPRZEST-PROW-STUDIOW_w.04-2020.zip.

Dbłość o najwyższą jakość kształcenia oparta jest na działaniach związanych z permanentnym jej doskonaleniem z udziałem interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicy, studenci, doktoranci, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi) i zewnętrznych (przedstawiciele instytucji współpracujących z Wydziałem, przyporządkowani do poszczególnych kierunków studiów).

Działania WKK, a także KZJK w szerokim spectrum mają na celu podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Wydziału, stałe doskonalenie jakości kształcenia, budowanie kultury jakości na Wydziale, zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspieranie studentów w uczeniu się oraz rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym, umożliwianie publicznego dostępu do informacji o programach studiów. W swoich działaniach uwzględniają sposób weryfikowania efektów uczenia się, ocenę realizacji zakładanych efektów, oceny dokonywane przez studentów, opinie nauczycieli akademickich oraz innych pracowników, a także wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów uczelni i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Dostosowanie programów kształcenia w odpowiedzi na potrzeby rynku pracy implikuje konieczność stałej, wieloaspektowej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie konsultacji, pomocy merytorycznej i podejmowanej w ramach projektowania zmian.

Wszelkie wątpliwości, potrzeby, zmiany w zakresie modyfikacji projektowania, zatwierdzania, monitorowania przeglądu i doskonalenia programów studiów podejmowane na kilku poziomach, w tym: WKK i KZJK dla kierunku. Działania tych dwóch komisji opierają się na stałej, wnikliwej analizie dokumentacji i współpracy podejmowanej w wielu zakresach implikowanych aktualnymi potrzebami:

1. w pierwszej kolejności każdego roku programy studiów są poddawane wnikliwej analizie przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, które sprawdzają: aktualność treści, literatury, dobór metod, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych do kierunkowych, adekwatność metod oceny w kartach przedmiotów; we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi analizują harmonogram studiów (plan zajęć) pod kątem przydatności przedmiotów w pracy zawodowej; analizują zgodności prac dyplomowych z kierunkiem studiów; monitorują sposoby wsparcia studentów w procesie kształcenia oraz dostępności kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami; analizują współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie realizowanego, modyfikowanego, przygotowywanego programu studiów;

2. na poziomie Wydziału monitoring jakości kształcenia prowadzony jest w ramach WKK, który dokonuje w każdym roku akademickim analizy i oceny: programów kształcenia wraz z

kartami przedmiotów; porozumień dotyczących praktyk zawodowych; protokołów z posiedzeń Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia; realizacji hospitacji zajęć dydaktycznych; dyscypliny odbywania zajęć dydaktycznych; udostępnienie opisu sylwetki absolwenta zgodnej ze specjalnością. Z każdej oceny danego kierunku sporządzany jest raport zawierający uwagi, które są przedstawiane podczas posiedzenia WKK;

3. następnie programy studiów są co roku kontrolowane w ramach wewnętrznej kontroli przeprowadzanej przez Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia. Warto podkreślić, że Zespół rozpoczyna kontrolę od sprawdzenia czy zalecenia z zeszłego roku zostały wdrożone.

4.1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.

Utworzenie kierunku edytorstwo klasyczne i cyfrowe wymagało, poza zaangażowaniem kadry Wydziału Humanistycznego specjalizującej się w edytorstwie, współpracy z otoczeniem zewnętrznym. Interesariusze zewnętrzni reprezentujący ważne dla istnienia kierunku studiów instytucje i firmy konsultowali projekt harmonogramu i programu studiów, udzielając cennych wskazówek z punktu widzenia praktyków. W porozumieniu z nimi ustalono nazwy niektórych przedmiotów, przypisana im liczbę godzin, cele i treści kształcenia. Przygotowywali także karty przedmiotów praktycznych.

W pracach nad kierunkiem uczestniczyli przedstawiciele Grupy MAC S.A., Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli (będącego oddziałem Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie), Zespołu Szkół Informatycznych im. gen. Józefa Hauke-Bosaka w Kielcach, a także mgr Agnieszka Dolecka, absolwentka studiów podyplomowych komputerowa grafika wydawnicza, wieloletni współpracownik ILiJ.

Sposób współpracy z interesariuszami regulowany był ogólnouczelnianą Procedurą tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów nr WSZJK-W/1 (<https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/Procedury-2020-2021.pdf>). Procedura zapewnia konieczność udziału interesariuszy zewnętrznych na etapie tworzenia i modyfikowania kierunku studiów. Po uruchomieniu kierunku interesariusze zewnętrzni będą uczestniczyli w pracach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia.

4.2. Warunki i sposób podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.

Proces umiędzynarodowienia realizowany będzie wielotorowo, m.in. poprzez lektoraty, w tym zapewnienie studentom możliwości poznawania zakresu słownictwa i komunikacji w języku obcym w obszarze zgodnym z treściami i efektami uczenia się na kierunku, planowaną wymianę dydaktyczną studentów i wykładowców kierunku z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus+, realizację wspólnych przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym z różnorodnymi jednostkami.

W ramach studiów II stopnia realizowany będzie obligatoryjny 2-semestralny lektorat języka obcego, prowadzony przez uniwersyteckie Studium Języków Obcych – zapewniające wyspecjalizowaną kadrę oraz dysponujące odpowiednim zapleczem dydaktycznym do kształcenia językowego. W ramach oferty lektoratów studenci będą mieli możliwość wyboru języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego, którego nauka zakończy się egzaminem kompetencji językowych na poziomie B2+.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 22/2020 Uczelnia w każdym cyklu kształcenia zapewnia realizację minimum 15 godzin zajęć w języku angielskim, odnosząc się do treści i efektów kierunkowych. Informacja o fakcie rozszerzenia kształcenia językowego w ramach konkretnego przedmiotu zawiera się zarówno w harmonogramie studiów i karcie przedmiotu.

Uniwersytet ma też ofertę przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, skierowana do uczestników wymiany międzynarodowej.

Wydział Humanistyczny, dla zabezpieczenia procesu umiędzynarodowienia na prowadzonych kierunkach, korzysta z wypracowanych międzynarodowych wzorców podnoszenia i zapewniania jakości kształcenia między innymi poprzez prowadzoną wymianę dydaktyczną studentów i wykładowców w ramach programu Erasmus+.

Studenci UJK mają także możliwość wyjazdu na zagraniczne praktyki zawodowe, pozwalające na uzyskanie cennego doświadczenia, rozwój umiejętności językowych i kompetencji interpersonalnych.

W ramach programu Erasmus+ KA 107 (wyjazdy szkoleniowe dla nauczycieli akademickich) na Uniwersytecie wygłaszają wykłady zagraniczni naukowcy, a wykładowcy UJK wyjeżdżają na wykłady/ zajęcia do uczelni partnerskich.

Studenci włączani będą w różnorodne projekty o charakterze międzynarodowym, m.in. będą zapraszani do uczestnictwa w organizowanych konferencjach.

4.3. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonaleniu form wsparcia.

Wsparcie studentów jest prowadzone adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Wsparcie jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów. Jest prowadzone z wykorzystaniem współczesnych technologii, systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy, przybiera zróżnicowane formy. Przy udziale studentów dokonywane są okresowe przeglądy wsparcia studentów obejmujące jego formy i zasięg, skuteczność systemu motywacyjnego, poziom zadowolenia studentów. Wyniki przeglądów wykorzystywane są do doskonalenia wsparcia i jego form.

System wspierania oraz motywowania studentów szczegółowo określają następujące procedury:

1. Procedura zapewnienia studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń WSZJKW/4 (https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/pr.WSZJK-W-4_ZAPEWNIENIE-STUDENTOM-WSPARCIA_w-04-2020.zip). Celem procedury jest określenie działań zapewniających studentom równość szans i brak dyskryminacji w dostępie do: kształcenia, prowadzenia badań naukowych, partycypacji społecznej oraz możliwości dostępu do świadczeń.

2. Procedura zapewniania dostępu do informacji USZJK-O/1 (https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/pr.USZJK-O--1_ZAPEWNIANIE-DOST-DO-INF_w.05-2020.zip). Celem procedury jest określenie sposobów i form upowszechniania informacji dla kandydatów na studia, studentów i słuchaczy, doktorantów, absolwentów i pracowników uczelni, a także informacji udostępnianych publicznie. Procedura dotyczy wszystkich pracowników Uniwersytetu i służy realizacji polityki jakości oraz jest ściśle związana ze strategią uczelni.

W ramach świadczeń materialnych studenci mają możliwość uzyskania: stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora, zapomogi. Szczegółowe kryteria zawarte zostały w Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów UJK, wprowadzonym Zarządzeniem Rektora UJK 62/2019 (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_62_2019.html z późniejszymi zmianami) ze zmianami. Ponadto wyróżniający się studenci mogą otrzymać nagrodę rektora (Zarządzenie 67/2020 – https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_67_2020.html) oraz zostać wpisani do Złotej Księgi Absolwentów (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_101_2019.html).

Studenci mogą skorzystać również z wewnętrznej sieci uczelni, z Systemu Informacji Prawnej dla studentów i pracowników UJK LEGALIS.

W procesie uczenia się studenci mogą oczekiwać wsparcia od pracowników naukowo-dydaktycznych oraz dydaktycznych poprzez: udostępnianie materiałów dydaktycznych, prowadzone konsultacje (daty i godziny zamieszczane są na stronie internetowej, przekazywane studentom trakcie zajęć), proponowane spotkania indywidualne dostosowane do potrzeb studentów. W przypadku wystąpienia problemów albo potrzeby zmian, studenci mogą kontaktować się (drogą mailową lub telefoniczną) z opiekunami lat i Dyrekcją Instytutu. Uwagi i sugestie studenci mogą przekazać, oceniając zajęcia i osoby je prowadzące za pośrednictwem WU w ogólnie dostępnej anonimowej ankiecie.

We wszystkich programach studiów prowadzonych przez Wydział Humanistyczny wskazane są przedmioty z zakresu wsparcia studentów w procesie uczenia się do wyboru przez studenta.

Uwzględniono takie przedmioty, dzięki którym student lepiej organizować będzie swój proces kształcenia całościowego – nie tylko w czasie studiów, ale także po ukończeniu tego etapu edukacji. Przedmioty te mają także za zadanie przygotować studentów do przyszłej pracy zawodowej, nauczyć studentów radzenia sobie ze stresem: ergonomia pracy i zarządzanie stresem

oraz asertywność i unikanie konfliktów. Każdy przedmiot ma przypisane 2 ECTS-y i jest realizowany w formie ćwiczeń w wymiarze 30 godzin.

Formy wsparcia studentów stanowią też będą:

1. działania nauczycieli akademickich związane z przygotowaniem studentów do udziału w konferencjach naukowych, pracy badawczej i opracowaniem publikacji naukowych. Motywacji i wsparciu studentów w rozwoju naukowym służą stypendia naukowe, nagroda Rektora, których przyznawanie określa Regulamin Przyznawania Nagród Rektora dla Studentów UJK;

2. organizacja seminariów naukowych i studenckich konferencji naukowych.

Działalność publikacyjno-naukowa studentów w szczególności wspierana jest przez koła naukowe oraz Centrum Nauki i Kultury UJK. CNK jest corocznym organizatorem Konferencji Studenckich Kół Naukowych „Człowiek i jego środowisko” oraz wydawcą monografii z pracami naukowymi studentów. Celem konferencji jest wymiana doświadczeń w zakresie prowadzonych badań naukowych i integracja studenckiego środowiska naukowego.

Studenci mogą także korzystać z dostępu do elektronicznych baz danych i programu STATISTICA.

Istotne jest również wsparcie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów, w głównej mierze poprzez program Erasmus+ <https://erasmus.ujk.edu.pl/> oraz program MOST <https://most.ujk.edu.pl/>.

Studenci mają możliwość skorzystania ze wsparcia w rozwoju zawodowym oraz wejścia na rynek pracy. Wsparciem w zakresie wchodzenia na rynek pracy lub kontynuowania edukacji zajmuje się Akademickie Biuro Karier <https://abk.ujk.edu.pl/> m.in. poprzez realizację projektów „W stronę rynku pracy”, „Akcelerator rozwoju UJK”, „Czas na staż”; organizację spotkań z doradcą zawodowym, z coachem kariery, organizację warsztatów wspomagających proces aplikacji o pracę (harmonogram warsztatów zamieszczony na stronie ABAK). Ponadto Uczelnia pozyskuje fundusze ze środków europejskich na organizację staży u potencjalnych pracodawców dla swoich studentów. Wsparciu w tym zakresie służy również system praktyk zawodowych. W ramach wsparcia związanego z odnalezieniem się na rynku pracy studenci mogą współpracować z globalną organizacją AIESEC realizującą program praktyk i wolontariatów. Przez realizowane projekty i prace zespołową program ten umożliwia studentom rozwój osobisty, zawodowy i kształtowanie postawy przedsiębiorczości umiejętności komunikacyjnych, rozwijać się przez działanie i w ten sposób wpływać na otoczenie społeczne i gospodarcze.

Wsparcie w funkcjonowaniu studentów z niepełnosprawnością zapewnia Uniwersyteckie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami składające się z: Sekcji ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz Punktu Interwencji Kryzysowej. Formy wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością to m.in.: zmiana sposobu uczestnictwa w zajęciach, umożliwienie korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu, zmiana trybu zdawania egzaminów, organizacji sesji egzaminacyjnych, alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego, usługa asystencji oraz usługi specjalistyczne, wsparcie materialne – stypendium specjalne, nieodpłatne użyczenie sprzętu

(dyktafony, lupy elektroniczne) oraz możliwość nieodpłatnego kopiowania notatek i materiałów dydaktycznych dla studentów z niepełnosprawnością manualną, wzrokową lub słuchową.

Aktywność sportową studentów skupia, koordynuje i wspiera Uniwersyteckie Centrum Sportu UJK – <https://swfis.ujk.edu.pl/>.

W Uniwersytecie działa Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym USZJK – O/2 (https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/pr.USZJK-O--2_ROZPATRYWANIE-SKARG_w-04-2020.zip). Procedura określa tryb działania w sytuacjach konfliktowych, a także przeciwdziałanie dyskryminacji i zachowaniom przemocowym.

Wydział Humanistyczny współpracuje z samorządem studenckim w płaszczyznach przewidzianych Regulaminem Studiów, Statutem Uczelni i Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości. Samorząd stanowi ważny głos studentów w kreowaniu polityki projakościowej jednostki, jej rozwoju i kierunków zmian. Studenci są członkami WKK oraz KZJK i uczestniczą w pracach związanych z tworzeniem i modyfikacją programów kształcenia (opiniują programy studiów i ich zmiany). Współpraca obejmuje również działania na rzecz promocji UJK, organizacji spotkań naukowych oraz wydarzeń o charakterze charytatywnym.

Liczba i kwalifikacje zawodowe pracowników administracyjnych Uczelni są dostosowane do potrzeb Uczelni związanych z zadaniami w zakresie kształcenia, prowadzenia badań naukowych, a także liczby studentów i pracowników. System obsługi administracyjnej przebiega w sposób płynny i skuteczny, podlega systematycznej weryfikacji z zastosowaniem Procedury Ogólnouniwersyteckich badań ankietowych (WSZJK-W/5) <https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/Procedury-2020-2021.pdf>. Wyniki omawiane są przez komisje w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości, stanowią element zbiorczego opracowania, podawanego do publicznej wiadomości w zakresie przewidzianym procedurą. Ocena daje podstawę do kadrowej polityki jednostki. Wzory obecnie obowiązujących ankiet reguluje Zarządzenie Rektora UJK 163/2020 w sprawie wprowadzenia wzorów ankiet wykorzystywanych w ogólnouniwersyteckich badaniach ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_163_2020.html). Studenci oceniają obsługę administracyjną Wydziału Humanistycznego. W planach UJK jest również taka ocena już po zakończeniu studiów.

Studenci kończący cykl kształcenia dokonują oceny wsparcia oferowanego przez Uczelnię (Zarządzenie Rektora 163/2020; Załącznik Nr 4).

Absolwenci UJK, których aktywność w różnych dziedzinach życia naukowego, sportowego, społecznego i organizacyjnego przynosi chlubę Uczelni mogą być wpisani do Złotej Księgi Absolwentów.

4.4. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów.

Wszystkie informacje, które powinny być dostępne zgodnie z zapisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce są publikowane na stronie głównej Uczelni w BIP.

Uczelnia zapewnia dostęp do informacji różnego typu, co określono w Procedurze Zapewnienia dostępu do informacji USZJK-O/1 (<https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/Procedury-2020-2021.pdf>). Przedmiotem procedury jest upowszechnianie informacji dla różnych grup odbiorców. Celem procedury jest określenie sposobów i form upowszechniania informacji dla kandydatów na studia, studentów i słuchaczy, doktorantów, absolwentów i pracowników uczelni, a także informacji udostępnionych publicznie. Procedura dotyczy wszystkich pracowników Uniwersytetu i służy realizacji polityki jakości oraz jest ściśle związana ze strategią uczelni. Na stronie głównej uczelni (w Biuletynie Informacji Publicznej) zamieszczone są, m.in.: regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia, programy studiów (https://bip.ujk.edu.pl/programy_studiow.html), a także inne informacje np. dotyczące wysokości opłat za usługi edukacyjne. Zgodnie Procedurą Zapewnienia dostępu do informacji USZJK-O/1 na głównej stronie internetowej Uniwersytetu, poza dokumentami zamieszczanymi w BIP, zamieszcza się podstawowe informacje o uczelni, w szczególności dotyczące władz uczelni, jej misji i strategii, struktury organizacyjnej, komunikaty oraz aktualności. Za pośrednictwem strony internetowej uczelni upowszechnia się m.in.: ofertę edukacyjną i zasady rekrutacji na studia, sprawy związane z wymianą międzynarodową w ramach programu Erasmus+, informacje o samorządzie studenckim, o działalności organizacji studenckich, informacje związane z dostępnością kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń, ofertę Akademickiego Biura Karier kierowaną do studentów i absolwentów uczelni, informacje i dokumenty związane z jakością kształcenia, w szczególności: opis i strukturę Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, wewnętrzne akty normatywne związane z jakością kształcenia, w tym: księgę procedur, dobre praktyki, raporty związane z ewaluacją jakości kształcenia, a także różne materiały i formularze wykorzystywane w opracowywaniu i modyfikowaniu programów studiów. Programy studiów wraz z harmonogramami oraz kartami przedmiotu znajdują się na stronie internetowej poszczególnych instytutów WH.

Uniwersytet oraz WH przykładają ogromną wagę do odpowiedniego i drożnego systemu informacji. Procedury regulujące i dokumentujące proces nauczania, uczenia się i jego wspierania zamieszczane są na stronach poszczególnych jednostek Uniwersytetu oraz na stronie WH. Zamieszczone są tu informacje dla studentów z dziekanatów, wzory dokumentów toku studiów, informacje o pomocy materialnej dla studentów. Na stronie Wydziału w zakładce „Kandydaci” zamieszczane są informacje na temat kierunków studiów, ścieżek kształcenia, zdobywanej w toku studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zdobywanych kwalifikacji, możliwości zatrudnienia absolwentów. Studenci włączani są w system oceny dostępności informacji – na koniec cyklu kształcenia wypełniają odpowiednią ankietę (Załącznik 4 do Zarządzenia 163/2020; https://bip.ujk.edu.pl/zarządzenie_nr_163_2020.html), wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Integralną częścią strony internetowej Uniwersytetu jest serwis Wirtualna Uczelnia, służący do kontaktu pomiędzy nauczycielami akademickimi, pracownikami administracji i studentami. Przez Wirtualną Uczelnię student uzyskuje informacje o wynikach zaliczeń z poszczególnych przedmiotów oraz o organizacji zajęć. WU daje również możliwość dostępu do planu zajęć, listy

studentów, zamieszczania ocen, tworzenia statystyki ocen, wysyłania wiadomości do studentów (e-mail, sms), zamieszczania ogłoszeń i materiałów dydaktycznych oraz przeprowadzenia procesu ankietyzacji. Pieczę nad prawidłowym funkcjonowaniem systemów informatycznych sprawuje jednostka ogólnouczelniana – Dział Zabezpieczenia Informatycznego.

4.5. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.

Kompetencje i zakres odpowiedzialności w szczególności władz Uczelni i Wydziału określa Statut, Regulamin organizacyjny (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_76_2019.html), następnie Regulamin studiów (<https://bip.ujk.edu.pl/webujk/225>) i zakresy obowiązków poszczególnych pracowników. Sprawowanie nadzoru merytorycznego i organizacyjnego nad kierunkiem studiów na poziomie Wydziału odbywa się w następujący sposób: Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia, zastępca dyrektora instytutu ds. kształcenia. Nadzór administracyjny sprawują: pracownik administracyjny z Sekcji Obsługi Dydaktyki przypisany do kierunku oraz pracownik administracyjny Sekcji Obsługi Studenta przypisany do kierunku.

Celem polityki jakości kształcenia są dwukierunkowe starania – z jednej strony zmierzające do zapewnienia edukacji na najwyższym poziomie, tak aby absolwenci WH posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne cenione na rynku pracy, z drugiej zaś dostosowanie kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społecznego i stała aktualizacja i doskonalenie programów studiów. Jest to zgodne z głównym celem polityki zapewnienia jakości kształcenia UJK, jakim jest wspieranie działań ukierunkowanych na osiągnięcie wysokiej konkurencyjnej na rynku edukacyjnym pozycji. W rozumieniu UJK „jakość” odnosi się w dużej mierze do realizacji oczekiwań kluczowych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wdrożenia mechanizmów, które minimalizują odchylenia pomiędzy oczekiwaniami a rzeczywistymi rezultatami pracy.

Doskonalenie jakości kształcenia oraz nadzór zapewnia Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu kształcenia, obejmuje działania na rzecz doskonalenia programów studiów, uwzględnia w szczególności sposób weryfikowania efektów uczenia się na wszystkich kierunkach, formach i poziomach studiów wyższych, uwzględnia ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, uwzględnia oceny dokonywane przez studentów i absolwentów studiów po zakończeniu danego cyklu kształcenia, uwzględnia opinie nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, uwzględnia wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni, uwzględnia potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia działają: Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia (UKK), Wydziałowe komisje ds. kształcenia (WKK). W ramach UKK działają: Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia się, Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Zespół ds. Kadry Dydaktycznej i Procesu Kształcenia. Na poziomie Wydziału działają natomiast: Wydziałowa

Komisja ds. Kształcenia (WKK), Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (KZJK) powołane dla wszystkich kierunków studiów oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale.

Zadania i odpowiedzialność w zakresie programu studiów:

1. Uniwersytecka Komisja Kształcenia (UKK) - przedstawianie organom uczelni rekomendacji dotyczących kierunku i programu studiów, zarówno w zakresie odnoszącym się do tworzenia, jak i zaprzestania prowadzenia studiów oraz modyfikacji programu studiów;

2. Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia:

a) przedstawianie opinii w sprawie:

- programów studiów dla tworzonych kierunków studiów,
- wprowadzanych modyfikacji w programach studiów,
- programów studiów podyplomowych w zakresie ich tworzenia i modyfikacji.

b) przedstawianie stanowisk w sprawach oceny wewnętrznej wizytowanych jednostek Uczelni, na podstawie weryfikacji:

- programów studiów i zakładanych efektów uczenia się w ramach prowadzonych kierunków studiów w odniesieniu do PRK i ERK,
- zgodności kwalifikacji nauczycieli akademickich z prowadzonymi zajęciami,
- obsady zajęć przez osoby zatrudnione w ramach umów cywilnoprawnych,
- procesu dydaktycznego między innymi: liczebności grup, realizacji pensum i godzin ponadwymiarowych nauczycieli akademickich.

3. Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK)

a) opiniowanie nowych programów studiów (a także ich załączników) oraz modyfikacja programów z uwzględnieniem w szczególności:

- potrzeb otoczenia społeczno- gospodarczego,
- wyników monitorowania karier absolwentów,
- zakładanych efektów uczenia się,

b) wnioskowanie zmian w programach studiów między innymi na bazie uzyskanych wyników ankietyzacji (studentów i absolwentów),

4. Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK)

a) przygotowywanie nowych programów studiów z uwzględnieniem:

- potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego,
- wyników monitorowania karier absolwentów,
- zakładanych efektów uczenia się,

b) analiza programów studiów pod kątem oceny efektów uczenia się, stanowiąca podstawę ich doskonalenia, w tym monitorowanie osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się przez studentów.

Opisany powyżej system jakości kształcenia jest uregulowany poprzez następujące akty prawne:

1. Uchwała Nr 245/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 31 października 2019 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/uchwala_nr_245_2019.html)

2. Uchwała Nr 263/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 19 grudnia 2019 roku zmieniająca Uchwałę Nr 245/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 31 października 2019 w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/uchwala_nr_263_2019.html)

3. Uchwała Nr 129/2020 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 24 września 2020 roku zmieniająca Uchwałę Nr 245/2019 z dnia 31 października 2019 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/uchwala_nr_129_2020.html)

4. Zarządzenie nr 206/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28 września 2020 roku w sprawie powołania składu Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_206_2020.html) – wcześniej obowiązywało: Zarządzenie Nr 127/2019 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 20 listopada 2019 roku w sprawie powołania składu Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_127_2019.html)

5. Zarządzenie Nr 113/2019 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia, wydziałowych komisji ds. kształcenia/komisji ds. kształcenia w filiach oraz zespołów działających na poziomie uczelni i wydziałów/filii w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_113_2019.html)

6. Zarządzenie nr 2/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 8 stycznia 2020 roku w sprawie określenia zasad wprowadzania procedur obowiązujących w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_2_2020.html)

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów obowiązujące od roku akademickiego 2020/2021 są uregulowane następującymi przepisami:

1. Zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_22_2020.html)

2. Zarządzenie nr 127/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 17 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_127_2020.html)

3. Zarządzenie nr 211/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 września 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych (https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_211_2020.html)

4. Procedura tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów (WSZJK-W/1) <https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/Procedury-2020-2021.pdf>

Dbłość o najwyższą jakość kształcenia oparta jest na działaniach związanych z permanentnym jej doskonaleniem z udziałem interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicy, studenci, doktoranci, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi) i zewnętrznych (przedstawiciele instytucji współpracujących z Wydziałem, przyporządkowani do poszczególnych kierunków studiów).

Działania WKK, a także KZJK w szerokim spectrum mają na celu podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Wydziału, stałe doskonalenie jakości kształcenia, budowanie kultury jakości na Wydziale, zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspieranie studentów w uczeniu się oraz rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym, umożliwianie publicznego dostępu do informacji o programach studiów. W swoich działaniach uwzględniają sposób weryfikowania efektów uczenia się, ocenę realizacji zakładanych efektów, oceny dokonywane przez studentów, opinie nauczycieli akademickich oraz innych pracowników, a także wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów uczelni i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Dostosowanie programów kształcenia w odpowiedzi na potrzeby rynku pracy implikuje konieczność stałej, wieloaspektowej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie konsultacji, pomocy merytorycznej i podejmowanej w ramach projektowania zmian.

Wszelkie wątpliwości, potrzeby, zmiany w zakresie modyfikacji projektowania, zatwierdzania, monitorowania przeglądu i doskonalenia programów studiów podejmowane na kilku poziomach, w tym: WKK i KZJK dla kierunku. Działania tych dwóch komisji opierają się na stałej, wnikliwej analizie dokumentacji i współpracy podejmowanej w wielu zakresach implikowanych aktualnymi potrzebami:

1. w pierwszej kolejności każdego roku programy studiów są poddawane wnikliwej analizie przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, które sprawdzają: aktualność treści, literatury, dobór metod, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych do kierunkowych, adekwatność metod oceny w kartach przedmiotów; we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi analizują harmonogram studiów (plan zajęć) pod kątem przydatności przedmiotów w pracy zawodowej; analizują zgodności prac dyplomowych z kierunkiem studiów; monitorują sposoby wsparcia studentów w procesie kształcenia oraz dostępności kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami; analizują współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie realizowanego, modyfikowanego, przygotowywanego programu studiów;

2. na poziomie Wydziału monitoring jakości kształcenia prowadzony jest w ramach WKK, który dokonuje w każdym roku akademickim analizy i oceny: programów kształcenia wraz z kartami przedmiotów; porozumień dotyczących praktyk zawodowych; protokołów z posiedzeń Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia; realizacji hospitacji zajęć dydaktycznych; dyscypliny odbywania zajęć dydaktycznych; udostępnienie opisu sylwetki absolwenta zgodnej ze specjalnością. Z każdej oceny danego kierunku sporządzany jest raport zawierający uwagi, które są przedstawiane podczas posiedzenia WKK;

3. następnie programy studiów są co roku kontrolowane w ramach wewnętrznej kontroli przeprowadzanej przez Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia. Warto podkreślić, że Zespół rozpoczyna kontrolę od sprawdzenia czy zalecenia z zeszłego roku zostały wdrożone.

Chcąc zapewnić realizację programów studiów w najwyższym standardzie jakości, opracowano Procedurę Oceny funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (WSZJK-W/3 – https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/pr.WSZJK-W-3_OCENA-FUNKCJONOWANIA-WSZJK_w05-2020.zip) celem określenia trybu i zasad przeprowadzania oceny funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia, w tym dokumentowania tego procesu. Zgodnie z założeniami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu przez komisje/zespoły funkcjonujące w ramach WSZJK. W każdym roku akademickim przeprowadzane są wizytacje na wszystkich wydziałach/filiach, które mają na celu przeprowadzenie oceny na wyznaczonych przez UKK kierunkach studiów, wskazanie ewentualnych działań naprawczych raz rekomendacji.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów odbywa się zgodnie z przyjętą procedurą oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się – WSZJK-W/2 (https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/pr.WSZJK-W-2_OCENA-OSIAGANIA-EFEKTOW_w.05-2020.zip). Metodami weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się są w szczególności: egzaminy z przedmiotu, zaliczenia z oceną i zaliczenia, prace etapowe, ocena procesu dyplomowania. Ponadto po zakończeniu cyklu kształcenia przeprowadzane jest badanie ankietowe wśród studentów, mające na celu weryfikację osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się oraz kierunkowych efektów uczenia się (ankiety są przygotowane w formie drukowanej, wypełnianej przez studentów w sposób anonimowy). Oprócz tego, zgodnie z procedurą badań ankietowych przeprowadzanych w ramach WSZJK – WSZJK-W/5 (<https://www.ujk.edu.pl/webujk/resources/2020/10/Procedury-2020-2021.pdf>) w Uczelni w sposób systematyczny przeprowadzana jest ankietyzacja w ramach WSZJK. Dwa razy do roku, po każdym semestrze, przeprowadza się badania ankietowe w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia, w celu uzyskania opinii studentów na temat realizacji zajęć dydaktycznych (ocena nauczyciela akademickiego). Przynajmniej raz w roku akademickim oceniane są przez studentów także jednostki administracji wydziałowej i jednostki ogólnouczelniane. Natomiast na zakończenie cyklu kształcenia studenci oceniają ogólny poziom zajęć dydaktycznych, bazę dydaktyczną oraz inne aspekty studiowania, np. dostęp do informacji, system wsparcia socjalno-bytowego, warunki stwarzane przez Uczelnię dla rozwoju naukowo-kulturalnego, sportowego czy dostosowania kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (załącznik 4 Zarządzenia 163/2020 – https://bip.ujk.edu.pl/zarzadzenie_nr_163_2020.html).

